

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

BÁCSKA

Arkesztőség: Templomudvar 2. szám
adóhivatal: Péter király-u. 30. szám
ürgönycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 3

KEDD

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Tavaszi rügyek

Az örök törvények parancsából ismét meg kell ujulnia örök földünknek. A nedvkeringés megindult és a korai napfényre a fák kezdik kinyomni a friss rügyeket. Régebben, amíg a világháború el nem söpörte a történelem és közgazdaság számos indukcióját, azt gondoltuk, hogy a tavaszi zsenés, zendülés hatással van az emberiségre is. Nemcsak az egyén bágyad el a föld nehéz, páras szagától és szédül meg a nagy, buja nedvaramlástól, hanem a tömeg is nyugtalanul válik és a termékenység nagy szolgálatába szegődik. A tavaszi évadkor a diplomácia öreg, kritikus távcsövei gondosan a Balkánra szegződtek, hol a legfiatalabb vér csörgedezett, aztán a Rajnán tulra fordultak, hol a gall kakas kikeleti ujjongása veszedelmeket énekelhetett ki bármikor. A Hagia Sophia és a strassburgi dóm tornya voltak Európa háborus villanyosságának sarkai. Ma nincs rendszer a megfigyelésre, a tengely, magneti, hideg, meleg sarkok összevissza kerültek. Minden véletlen, minden esetlegesség, kivéve a Népszövetségben gyülekezők éberségét. Valamikor azt mondták: a világ csak hangulat, ma azt kell mondani: a világ csak zsákmány, ami ezen túl van, az még felismerhetetlen új erők zürzavara. Vajjon milyen rügyek bomlanak ki most az élet fáján? Önkénytelen vetődik fel ez a kérdés, mikor mintegy véletlenül éppen a tavaszi ébredéskor gyülekezik össze a Népszövetség újabb ülészakra.

Ha a Népszövetség márciusi tárgyalásainak műsorán végigpillantunk, rögtön megállapíthatjuk, hogy az életfa rügyezése megdöbbentően hiányos és kilátástalan. Még a lefegyverezés és döntőbíráskodás mult évi kérdése is, melyről már azt hittük, hogy virág és hamarosan gyümölcsös gombolyódik s izeseedik, új csenevész, színtelen, reménytelen rügy formájában megint visszatért. A Népszövetséget abból a váratlanul hatalmas lendületből, amelyre Macdonald és Herriot nagyszerű karja emelte, a régi szürkeségbe látjuk visszacsökkenni. A programponthól nem harsog ki az életképeség határozott ereje. Szóval a tavasz első jelentései nagyon véznák, eljlesztők, reményt zuzók.

Amde mégsem szabad lehorgasztanunk orrunkat. Nem lehet csüggednünk. Egy kopár tavasz még nem jelenti az igazi, a szent tavaszt vagy a megújodás örökös elmaradását. Lesz még egyszer a földön igazi lombhazadás, lesz virágpompa dus himporral, a magházak heves, fokozott megtermékenyülése. A francia frank betegsége általános érdeké tette Caillaux reaktíválásának szükségét, mikor elfogy a liszt és drágul a kenyér, a könnyen feledő emberiség visszanyul a száműzöttekhez.

Mi lesz, ha a béke ábrándos álmódó helyett végre egy komoly defetista és németbarát, egy száműzött „hazaáruló” ül a vitorlákhoz? Mi lesz, ha minden parázsló európai probléma lángra lobban? Annyi vihar tombol most és az ég aljának állandó vöröslése még ujjabbakat ígér. Annyi kin feszíti a fáradt emberiség szívét, Pandora szelencéje hasadozik, a régi árbócok recsegnak és ropognak. Akármilyen ronda az emberiség tavasza, itt van és lüktet az elfojtott szenvedélyektől. Valami kis csepp mámor ráömlik szegény idegeinkre és végül is felfogunk ordítani a fájdalomakon áttörő új életlázaktól. Cselekedni fogunk, mikor az egész emberiség cselekedni fog. A törvényes ígéretek feljogosítanak a termékeny cselekvésekre.

Rádics lemond mandátumáról

Egyenetlenség a kormányban a horvátországi jegyzők miatt

Beograd. A tegnapi nap sem hozott semmi különösebb újsgót. A fővárostól távollevő miniszterek mind visszatértek és délelőtt már hivatalaikban is voltak. Pacsis miniszterelnököt tegnap délelőtt először Maximovics Bozsa belügyminiszter kereste fel, akivel a politikai helyzetről tárgyalt. A belügyminiszter után dr. Smoldaka vatikáni követ jelent meg a miniszterelnöknel búcsulátogatáson. Dr. Smoldaka ma délelőtt Rómába utazik, ahol megkezdte a konkordátum megkötésére vonatkozó tárgyalásokat.

Délután minisztertanács volt, amelyen a parlament munkájával és a tárgyalásra kerülő törvényjavaslatokkal foglalkoztak.

A radikális pártban meglehetősen nyugtalanságot kelt az a körülmény, hogy Horvátországban sokkal több a független demokrata jegyző, mint a radikális. Miután a radikális párt ennek a megváltoztatását fogja követelni, a kormányban ismét súlyos órái lesznek. A radikálisok a mandátumok igazolása előtt nem akarják ezt szóvá tenni, hanem csak azután.

Politikai körökben sokat beszélnek

arról hogy a horvát köztársasági parasztpárt a parlament összeülte után a második alkotmányos tényezőnek tudára fogja adni, hogy nem fessegeti az államforma kérdését.

Nagy feltűnést keltett az a zagrebi hír is, hogy Rádics Sztepan, akit két helyen is megválasztottak képviselőnek, mindkét mandátumáról le fog mondani, mert nem akarja megnehezíteni a horvát köztársasági parasztpárt mandátumainak az igazolását, ezenkívül még azért is lemond, mert nem akarja, hogy ügyének bírósági tárgyalása alkalmával ez a körülmény talán befolyást gyakoroljon.

Pacsis utja

Pacsis Nikola miniszterelnöknek külföldi utjáról szóló hírt mineddig hivatalosan nem erősítették meg. Mindazonáltal mégis biztosra veszik, hogy elutazik, amire nemcsak Pacsis egészségének van szüksége, hanem a politikai életnek is. Elutazása ugyanis alkalmat ad majd Jovanovics Ljubának arra, hogy tárgyalásokat kezdjen a türhettelenül feszült politikai viszony enyhítésére.

Az erdélyi reformátusok a magyar iskolákért

Nagy Károly erdélyi református püspök tiltakozása a román szenátusban — Kérvény a román királyhoz

Az erdélyi magyarságnak nehéz harcokat kell vívnia azért, hogy kisebbségi iskoláit megtarthassa. A román közoktatásügyi miniszter, Anghelescu, egymásután bocsájta ki magyarellenes rendeleteit. Most a készülő közoktatásügyi törvénybe csusztatott be egy szakaszt, amely megsemmisítene a kisebbségi iskolákat. E szakasz arról intézkedik, hogy a középiskolák negyedik osztálya után minden tanulóknak vizsgát kell tenni — román nyelven, nagy vizsgadíj lefizetése után.

Ezen törvénytervezet ellen emelte fel tiltakozó szavát Erdély református püspöke Nagy Károly.

A tiltakozás a szenátusban hangzott el és miután a püspök olyan beteg volt, hogy a magyarság tiltakozását nem olvashatta fel, erre Popovici szenátort kérte meg, aki fel is olvasta a tiltakozást.

Az erdélyi reformátusok püspöke ezenkívül ez ügyben a következő kérvényt intéztek Ferdinánd román királyhoz:

— Felsőged közoktatásügyi minisztere a középiskolák V. osztályába való felvétel és a baccalaureatusi vizsga

ügyében oly ártatlannak látszó, egy cikkelyből álló novelláris törvényjavaslatot terjesztett a törvényhozás elébe, amely, ha törvény lesz, a kisebbségi egyházi iskolák elsorvadását s nem sokára maguknak az egyházaknak is halálát jelentené.

— Mély hódolattal vagyok bátor idecsatolni azt a memorandumot, amelyet Felsőged kormányának átnyújtottam, egyházam nevében figyelmeztetve a súlyos következményekre, melyek a törvény nyomában járnak fognak.

— Az a halálos veszedelem, melylyel egyházamat e törvényjavaslat fenyegeti, lelkiismereti kötelességemmel teszi, hogy Felsőged legmagasabb figyelmét is felhívjam erre,

— Könyörgök Istennek: szentlelkével mutassa meg Felsőgednek az utat, melyen a veszedelmet rólunk elhárítja s lelki szabadságunk védelme által a trónhoz, valamint a királyi házhoz és hazához való hűségünkben megerősítheti egyházamnak sokképpen és méltatlanul gyötört szenvedő népét. Az Ur erősítse meg a trónt és a hazát igazsággal.

Háromezer láda dinamit robbanása

London. Rio de Janeiro közelében lévő szigetek egyikén egy ottan horgonyzó szállítóhajón tűz ütött ki, amely azután átcsapott más hajókra és raktártelepekre is. A raktárakban nagymennyiségű petroleum, benzín és dinamit volt. Egyik robbanás a másikat

érte. A katasztrófát azonban az okozta, amikor a hatalmas dinamitraktárra csapott át a láng és háromezer láda dinamit felrobbant. A hatás borzalmas volt. A halottaknak száma hatszázra tehető, s ezenkívül több ezer ház rombadólt.

A radikális párt vezetőségéből

kibuktatták a régi vezetőség és az extrém csoport tagjait

A novisadi radikális párt vasárnap délelőtt 9 órakor tartotta meg tisztújító közgyűlését a Három korona vendéglőben 1200 párttag jelenlétében. A közgyűlésen Jovanovics A. Milán tanár, korelnök elnököl. A tisztikart egy 24 tagú jelölőbizottság állította össze és ajánlotta megválasztásra. A jelölő

bizottság elnöke Popovics Alimpije lelkész, Popovics Daka mérnök fivére volt. A jelölőbizottság a radikális párt volt vezetőit, dr. Velicskovics-Szvinjarev Miladint, Vilics Márkót és Gyorgyevics Mitát nem is jelölte, de nem jelölte a párt extrém csoportjának vezetőjét, Vujosevics Radovánt sem.

A jelölőbizottság által előterjesztet száz választmányi tag közül kilencvenhetet megválasztott a közgyűlés, három, névszerint Miroszavlyevics P. Kosztát, Popovics Rackot és Popics Györgyöt, azonban nem. Ezek helyett Zsivojnovics Kosztát, Szarattics Milánt és Dobanovicski Veljket választották meg. A Srnao kívánságára még négy tagot választottak be a választmányba. A tisztikar a következőkből alakult: elnök: Popovics Daka mérnök, alelnökök: Dimics Lázár, Bjelics Dimitrije, Létics Sztevan és Gruics Mita; főtitkár: dr. Popovics Jetta; titkár: dr. Tyeremov György, pénztáros: Gajin Gyoka.

A választásnak nagy érdekessége az is, hogy nem a Popovicki csoport került be a választmányba, hanem nagyrészt azok, akik Popovics Daka mérnök körül csoportosulnak. A radikális párt régi vezetői közül azok, akiket a „podrepas” jelzővel illettek, alig maradt benn valaki a pártvezetőségében. A régi Velicskovics-Vilics körből, csak Milics Tivadar cseneji plébános tartotta meg választmányi tagságot.

Szerdán temetik el Ebert elnököt

Diszsrhely Heidelberg temetőjében — Ebertet a nemzet halottjának tekintik

Berlinből jelentik: Ebert birodalmi elnök halálának hírére a berlini lapok rendkívüli kiadásban közölték a lakossággal. A várost minden irányban lassan haladó automobilon járták be, amelyekről a rendkívüli kiadásokat a közönség közé szórták. A birodalmi kormány palotáján és a városházán nyomban kitűzték a gyászlobogót. A birodalmi gyűlés épületén félárócra eresztették a fekete-arany-vörös lobogót. Az elnöki palota előtt óriási embertömeg szorongott. A város minden részéből, a gazdasági, politikai, kereskedelmi élet köréből azonnal sok részvételgató érkezett az özvegyhez.

A kormány a halál hírére azonnal minisztertanácsot tartott, amelyen dr. Luther birodalmi kancellár megindult hangon emlékezett meg a birodalmi elnök haláláról és többek között ezeket mondotta:

— A német nép érdekében kifejtett munkásságáról és a súlyosabb történelmi időkben betöltött vezetőszerpéről szólni később lesz a feladat. Ma, a birodalmi kormány körében. Ebert Frigyes iránti tiszteletteljes megemlékezéssel juttatom kifejezésre, milyen tökéletesen látta el a megboldogult birodalmi elnöki tisztét és milyen szerencsésen és eredményesen alakult ki a birodalmi elnök és a kormány közötti együttműködés az ő bölcsesége és hazafiai odaadása folytán. Megrendülten állunk az államfő ravatalánál, akinek emberi tulajdonságai oly gyakran segítettek nehéz tárgyi kérdéseket a német nép javára megoldani. Sokunknak azok közül, akiket a birodalom kormányába szólítottak, barátjává is lett.

Az elnök temetésére vonatkozó intézkedések a következők: Szerdán, március 5-én a birodalmi elnök házában, a Wilhelmstrasse 73. szám alatt lesz a birodalmi kormány által rendezendő hivatalos gyászünnepség, amelyet katonai gyászünnepség követ. Szerdán este a holttestet Heidelbergbe szállítják, ahol az elhunyt birodalmi elnököt a város részéről rendelkezésre bocsátott diszsrhelyre temetik. A birodalmi kormány javasolni fogja a birodalmi gyűlésnek, hogy a temetés költségeit a birodalom viselje,

A hazai cukor versenyképességének biztosítása céljából leszállították a cukor vasúti tarifáját és kiviteli vámját

Beogradból jelentik: Sztojadinovics Milán pénzügyminiszter elnöke alatt a pénzügyminisztériumban tegnap értekezlet volt, amelyen a hazai cukor-termeléssel és a cukor kiviteli váma leszállításának kérdésével foglalkoztak. Az értekezleten megállapítást nyert, hogy a termelés ötezer vagonnál több, mint amennyi a belföldi szükséglet. Az exportálható mennyiség azonban mind-éideig nem volt versenyképes a külföldön, miután az árak kialakulását kedvezőtlenül befolyásolták a magas vasúti tarifa és a kiviteli vám. A vasúti miniszter indítványára az értekezlet úgy határozott, hogy a cukor vasúti tarifáját és kiviteli vámját harminc százalékkal leszállítják. Ez az intézkedés, amely azonnali hatállyal már életbe is lépett, teljes versenyképességet biztosít a hazai cukortermésnek a külföld összes piacain.

Apponyi Albert lesz Magyarország nádora?

Megalakul a magyar főrendiház
Budapestről jelentik: A magyar politikai körök a főrendiház tervezett visszaállításával kapcsolatosan igen élénken foglalkoztatja a kormányzó-kérdés. Az új országgyűlés és főrendiház a legközelebbi időn belül törvényt fog hozni arról, hogy Magyarország királyság s miután a király távol van s eddig nem volt megkoronázható, ezért távollétében a nádor fogja helyettesíteni. Az új törvény megszüntetné természetesen a Magyarország kormányzója tisztjét s ezzel a jelenlegi kormányzó, Horthy Miklós missziója befejezettnek volna tekinthető. Budapesti politikai körök szerint a nádori tisztelet gróf Apponyi Albert, az ismert magyar legitimista mágnás vállalná. A tervet a kisantant politikai köreiben megütközéssel fogadják, miután annak megvalósulása egyenlő volna Magyarországon a Habsburg restaurációval, amit pedig a békeszerződés rendelkezései sem Magyarországnak, sem Ausztriának nem engednek meg.

A feleséggyilkos

szkopljai bég pörében újrafelvételt rendelt el a tábla

Gyilkosság, vagy öngyilkosság?

Szkoplyéből jelentik: Gyani bég ügyében, — akit tudvalevőleg feleségének, a pravoszláv vallású Bogatinsevics Milica volt tanítónőnek meggyilkolásáért husz évi várfogságra ítélték — a tegnapi napon szenzációs fordulat állt be. A védelem ugyanis terjedelmes beadvánnyal fordult a bírósághoz, amelyben a pör újrafelvételét kérte, hogy Gyani bég ártatlanságát újabb adatokkal bizonyítsa. A feljebbviteli bíróság elutasította a védelem kérését és nemrégiben helybenhagyta az elsőfokú bíróság súlyos ítéletét. A pör aktái ennek folytán a táblához kerültek, amely megsemmisítette az elsőfokú bíróság ítéletét és elrendelte, hogy szakértőkkel vizsgálják meg Gyani bég feleségének azt a levelét, amelyben bejelenti, hogy öngyilkosságot követ el, mert megunta az életét. Az elsőfokú bíróság apokrifnak minősítette ezt a levelet és az ítélet meghozatalánál nem vette figyelembe. A tábla egyben elrendelte a holttest újbóli exhumálását és kérte a legfelsőbb állami orvosi tanácsot, hogy rendeljen ki szakértőket annak a megállapítására, hogy Gyani bég felesége önkéntesül vetett véget életének vagy pedig gyilkosság áldozata lett.

A tábla döntése jogász körökben nagy feltűnést keltett. Jogász körökben ugyanis kizárták tartották azt, hogy Gyani bég aki európai műveltségű ember hírében állott és egyike a leggazdagabb dél-szerbiai bégeknek, meggyilkolta volna feleségét, akit a rajongásig szeretett. Az orvosi tanács vizsgálata elé nagy érdeklődéssel tekint egész Dél-szerbia muzulmán lakossága.

Bulgária sorsa új fordulat előtt

Távornia kell helyéről a Cankoff kormánynak — A macedon helyzet végleg kiegyeződött — Hivatalnok minisztérium terve előtérben

Szofia. Im már másfél év óta kormányoz Cankoff kormánya Bulgáriában s azok az események, amelyek a másfél év alatt Bulgária politikai életét a szélsőségek felé tereltek, egyúttal bebizonyították azt is, hogy ez a szélsőséges uralom kiélte magát. Az a viszony, amely a macedon kérdés miatt Bulgária és szomszédállamai, főképp pedig Jugoszlávia között mindinkább barátságtalanná vált, a belső politikai élettel párhuzamosan tette nehezzé s ma már jóformán elviselhetetlenné az ellenforradalmi kormány helyzetét.

Benn az országban a politikai gyilkosságok meg nem szűnő sorozata, az ellenzéki pártok heves, meg nem alkuvó és intranzigens magatartása, ezzel szemben pedig a Cankoff-kormány eredeti kormányzati rendszeréhez való hajlíthatatlan ragaszkodása másfél év alatt végleg kiegyeződött a helyzetet. Ma már szinte egyhangulag nyilvánul meg, nem csak az ellenzéken, hanem a kormányhoz közel álló körökben is az a kívánság, hogy Cankofféknak igen sokat kell engedniök eddigi hajlíthatatlanságukból és az erős kéz politikájából, ha meg akarják teremteni a végleges konszolidációt benn az országban. Maga a kormány is, a politikai elméleteken túl, gyakorlati uton tapasztalhatta, hogy az eddig folytatott tekintet nélküli politika sokkal erősebb és veszedelmesebb reakciót szült, mint azt talán maga a kormány is szeretne volna s az enyhébb politikának mind több és több híve jelentkezik.

A közvélemény hangulatának minden irányban való megváltozása Cankoff miniszterelnöknek legutóbbi sikertelen balkáni körútnak időpontjától számítható, Bulgária — látva azt a barátságtalan fogadtatást, amelyben az ország miniszterelnökének volt része, a Balkán fővárosaiban — elszigetelve érzi magát, holott régi meggyőződése a mérsékelt bulgár politikuskoknak, hogy — bár fájdalommal is — egyelőre le kell mondani a sértett nemzeti öntudatnak a szomszédokkal szemben való tüntető érvényesüléséről. Bulgáriának egyelőre szüksége van szomszédaira s éppen ezért eminens kötelessége volna a kormánynak a macedon mozgalmak erőlyes elnyomása. Azonban mind nyilvánvalóbbá válik, hogy a Cankoff kormány erre képtelen s ha a belpolitikában hamarosan nem következik be olyan változás, amely a külpolitikának is új irányt ad, Bulgária szomorú napoknak néz elébe.

Mindehhez járul a kommunisták szakadatlan mozgolódása, amelyet igen ügyesen és nagy technikai felkészültséggel irányítanak Moszkvából. A kommunista propaganda ellen való védekezés Bulgáriában a mai viszonyok között a lehetetlenség határán áll, mert Moszva a Balkánnak ezt a területét szemelte ki arra, hogy rajta a bolsevik bombát felrobbantsa s ehhez olyan szívóssággal ragaszkodik, hogy az ellene való küzdelemnek, különösen a gyenge

segítség és támasz nélkül álló Bulgáriában feltétlenül sikertelenné kell lennie. Minden bel és külpolitikai nehézségen túl iszonyu végzetességgel fekszik Bulgárián ez a kommunista-veszedelem, amely ellen talán semmilyen kormánynak sem lesz elegendő ereje a védekezésre. A mostani helyzetben azonban Cankofféknak ezért is a bűnbak szerepét kell játszaniok.

Mindezek a körülmények így egybevetve elviselhetetlen sulyt nehezdednek a bulgár kormányra s hajtják Cankoffékat a végső bukás felé, aminek útjában egyelőre mégis súlyos politikai akadályok fekszenek. A legnehezebb ezek között az utódlás kérdése. Ki váltsa fel Cankoffékat?

Az ellenzéki pártokból alakult kormány esetleg meg tudná teremteni a jóviszonyt a szomszéd államokkal, de a kommunista propagandával szemben természeténél fogva ismét gyengébbnek kellene mutatkoznia, mint amennyire az erősségében is gyenge Cankoff-kormány. Ez pedig kész veszedelme volna az országnak és hamarosan bizalmat veszítené a kormány külföldön is. Ez áll bármelyik ellenzéki párt kebeléből alakított kormánya, itt tehát az eshetőségek mérlegelése felesleges volna.

Az egyetlen lehető megoldás: hivatalnok-kormány létesítése amelynek uralmon kellene maradnia mindaddig, amíg az ország belső konszolidációja és külpolitikai vonatkozásai maguktól annyira rendezőnek, míg ismét a politika veheti át vezérszerepet az ország kormányzásában. Ebben az esetben is nyílt kérdés marad azonban, hogy ez a hivatalnok-kormány miképpen lesz képes majd megmérkőzni a macedonok esetleges megmozdulásával? Mert a macedonok, Bulgária hegyei között újból erős akcióra készülnek.

A jól felfegyverzett bandák ma Szofia felé fordított tekintettel állanak készlemben, s a szófiai vezetők magatartásától függ, hogy a főváros, avagy Jugoszlávia határai ellen fordítják-e a fegyvereiket.

A macedon kérdést rendezni kell ezt az óvó figyelmeztetést meg kell hallgatniok a kis államoknak egyaránt, mert nem lehetetlen, hogy Cankoffék után a hivatalnok-kormány helyett a hegyek fegyveres lakói ülnek bele a miniszteri székekbe.

Ez pedig a kommunista veszedelemmel együtt végromlásba döntené az országot, de veszedelmes volna a Balkán és Európa békéjének is. A neullyi békeszerződés egyszerű papírronggyá válna a kezeik között.

Ez a helyzet ma Bulgáriában, s ez tagadhatatlanul problematikus. A belső jóakaratra hajló erők mellett hatalmas külső befolyásra is szükség van a helyzet megoldására, nemcsak Bulgária, hanem a szomszédország érdekében is.

Jó szomszédot pedig, talán az egyetlen Románián kívül, aligha talál ez a sokat sanyargatott ország.

Beteg az egészségügyi palota

Alkalmas-e az egészségügyi palota arra, hogy március 8-án átadják a nyilvánosságnak?

A novisadi egészségügyi palota építkezési munkálatait harmadfél évvel ezelőtt kezdték meg, s ezen idő alatt az épület alig egy félévvel hamarabb készült el, mint az új novisadi hid, amely még ma sincsen abban a stádiumban, hogy „befejezett tények” elé állíthatná az érdeklődőket. A hid még ma sem „hidalta” át azt az irt, amely a vén Duna változatlan formájában Novisad és Pétervárad között tátong, amivel szemben az egészségügyi palota építkezése egy hónappal ezelőtt hivatalosan befejezést nyert.

Akkor, amikor az épültre annak idején nyilvános pályázatot irtak ki, beogradi cégek valóságos rohamot indítottak azért, hogy a palota felépítésére megkapják a megbízást. Hogy a koncesszió kiadása körül mi történt, ebben a pillanatban nem tudni, annyi azonban bizonyos, hogy a Vajdaság reprezentatív egészségügyi intézményé-

nek felépítésével egy beogradi vállalatot bíztak meg. Az előirányzott összeg ebben az időben nem érte el a három millió dinárt, s amikor megállapítást nyert, hogy most már „készen” áll az épület, a költségvetés számszlopai régen bucsut intettek az ötödik milliúnak. Nem célunk, hogy részleteiben is vizsgáljunk, mi történt a harmadik és az ötödik millió között, csupán annak a kételyünknek óhajtunk kifejezést adni, hogy

az épület egyáltalán nem úgy készült el, hogy sok jó reménységgel álljon ellent az idők viharainak. Az egészségügyi palotának a Duna frontja felé eső oldalán a falon olyan repedések mutatkoznak, amelyek pillanatnyilag lehetetlenné teszik azt, hogy az épületet, mint tervbevétték, március hó 8-án átadják hivatalosan.

Az első és a második emelet ablakait nem a szemmel látható tér, hanem a még sokkal inkább látható repedések töltik ki, amelyek nem annyira a tiltakozó sajtó érzékenységét, mint azoknak a testi épségét fenyegetik, akik részt óhajtanak venni az ünneplés megnyitón. Az elmúlt vasárnap bátrak voltunk megnézni a novisadi park díszét, az egészségügyi palotát és egy rövid félóra összes tapasztalatait abban a kívánságban van módunkban össze-sűriteni, hogy bennünket ne hívjanak meg a megnyitásra. A testi épségünkkel sohasem törődünk túlságosan sokat, de még a mi határozott elszántságunk mellett sem állhatna módunkban, hogy március 8-án résztvegyünk azon az ünneplés aktszon, amely Novisad egyik legértékesebb közintézményét át fogja adni a nyilvánosságunknak. Nem tudjuk, hogy a hatalmas épületet miért építette fel beogradi cég, annyi azonban bizonyos, hogy abban az esetben, ha vajdasági mérnök vezetése mellett folyt volna le az építkezés, úgy ma a palota lábáná beépített hatalmas kőcokkák nem volnának kénytelenek egymással rádió útján érintkezni. Az egész épület egyre mégis alkalmas. Mutassák meg az új technikus generációnak, hogy hogyan nem szabad építkezni...

Innen-onnan

— Héber feliratok Munkácson.

A ruszinszkói Munkácson akció indul abból a célból, hogy a középületek tábláin az eddigi orosz, cseh és magyar feliratok mellé héber felirat is alkalmazzanak, mert a lakosságnak több, mint husz százaléka zsidó és az ottani nyelvredelem értelmében joguk van erre. Az érdekes akció valószínűleg sikerülni fog és így Csehszlovákia lesz majd az egyetlen állam Európában, ahol középületeken héber feliratok lesznek.

— Szerelmi bánatában a vőlegénye által vezetett villamos elé vetette magát. Nagyváradról jelentik: Jadik Piroška 21 éves leány tegnap a villamos elé vetette magát, olyan szerencsétlenül, hogy a villamost vezető vőlegénye, Farkas Sándor fékezett, a lány már a kerekék alatt volt. Jadik Piroška azért kísérte meg az öngyilkosságot, mert vőlegénye nem akarta feleségül venni. Most életveszélyes sérüléseivel ápolják.

— Óh, szent bürokrácia. A német bürokráciának, amely a császárság alatt tudvalevőleg diadalmasan érvényesült, ma is megvannak még az érdekes jelenségei. Egy berlini újság egész szép koszorút font a bürokrácia világából. Potsdamban történt, hogy Hylein kereskedő éjjel keresztülment a városi parkon és három bandita megtámadta. A kereskedő erre közéjük lőtt, az egyiket meg is sebesítette. A rendőrség Hyleint hatvan márká büntetésre ítélte, mert nyilvános parkban lövöldözött. Oriovszki Márton artista Drezda közelében a vásártéren öngyilkos lett. Csak három nap mulva találták meg a holttestét. A drezdai városi hivatal családjától hét márká ötven pfenniget követelt, mert a holt három napig feküdt a vásártéren, ahol pedig helyhasználati díjat kell fizetni. Liegnitzben egy kereskedő bejelentette, hogy az egyik csendőrlaktanyán még mindig ez a felírás van: Császári csendőrlaktanya. A felirat levették, ellenben a kereskedő megbüntették két márkára, mert bélyegtelen beadványt intézett a tartományi főnökhöz. A legszebb eset azonban mégis Horn tábornoké, aki a Kurfürstenstrassei kaszárnyában megjelent, hogy szemlét tartson az ezred fölött. A tábornok lóháton ment be a kaszárnyába és amikor az őrség elé érkezett, hirtelen féloldali szélhűdést kapott és leest a lóról. A ló tovarohant, viszont az őrségből senki sem sietett segítségére, mert az őrség tagjai csak akkor mozdulhatnak meg, ha erre a tábornok engedélyt ad. Horn tábornok jó pár percig feküdt a földön, míg azután magához tért, felállt és sántikálva végighaladt az őrség frontja előtt...

HIREK

Figyelem! — A magyar missio napirendje. Márc. 3. kedden 7 ó. magyar szentbeszéd, délután 3 órakor az asszonyok részére szent beszéd utána szent gyónásuk, este fél 7 órakor szentbeszéd. Március 4.-én szerdán reggel fél 7 ó. szent beszéd, d. u. fél 6 ó. a felnőtt leányok oktatása, a Szt. Rókusban, este fél 7 ó. szent beszéd. Március 5.-én csütörtökön reggel 7 ó. szent beszéd, délután fél 3 órakor az iskolás leányok gyónása fél 7 órakor szent beszéd a férfiak számára. Március 6.-án. Első péntek fél 7 órakor szent mise, 7 órakor szent beszéd, 8 órakor szent mise szentségkítéssel; egész nap szentség imádás. Fél 7 órakor este templomi ünnepély az oltárszentség tiszteltére szent beszéd szentség betétel és litánia. Március 7.-én szombaton 7 órakor szent beszéd, fél 7 órakor este templomi ünnepség a Bold. Szűz Mária tiszteltére szent beszéd és litánia. Március 8. vasárnap szent misék: fél 7 órakor, fél 8 órakor, fél 9 órakor és fél 10 órakor, 10 órakor prédikáció utána szent mise. Este fél 6 órakor szentségi körmenet utána a missio kereszt megáldása háromnyelven szent beszéddel és pápai áldás. Kegytárgyak megáldása. Március 9. hétfőn 7 órakor ünnepi gyászistentisztelet; közös szent áldozás az elhunytak lelki üdvéért három nyelvű szent beszéddel.

— **Tramvajka Stanica.** Hat évvel ezelőtt tűntek el Novisad utcáiról a „Villamos megállóhely” tábláskák. Tegnap ismét feltűntek a villamos megállóhelyeket feltüntető táblák, amelyeken rajt áll: „Tramvajka Stanica”.

— **Vakmerő tolvaj.** Vajnay Mária Zrinyi utca 32 számú alatti fűszerkereskedésébe szombaton este 7 órakor egy jól öltözött fiatal ember állított be, aki lisztet, cukrot és más fűszerárut vásárolt. Vásárlás közben többször kiáltott az utcára, „jól fogd a lovat”, „várjon rögtön jövök” mintha odakinn kocsin várna valaki. Vásárlásközben sőt is kért, amiért Vajnay Máriának az üzlet mögötti raktárba kellett menni. Ezt a pillanatot felhasználva odébb állott az ezer dinár értékű áruval, s mire Vajnayné visszajött az üzletbe, azt vevő nélkül találta. A rendőrség most keresi a vakmerő tolvajt.

— **Orvosgyűlés.** A vajdasági orvosok egyesülete március 6.-án délután 5 órakor a közkórházban tartja meg havi rendes gyűlést.

— **Betörés.** Nikolics Nikola, Bojovic utca 10. számú hentesüzletébe vasárnap éjjel ismeretlen tettesek betörték és onnan kétezer dinár értékű árut loptak el. A betörők a kézipénztárt is feltörték, de ott mindössze 10 dinárt találtak. A rendőrség keresi a tetteseket.

— **A 6-ik esperantó tanfolyam** nyílik meg Novisadon március 9-én hétfőn a református iskolában (Ustavska utca 9) esti 7 órakor. Mindenki aki megakarja tanulni ezt az emberi ségre nézve annyira fontos nemzetközi nyelvet siessen a beiratkozással. Beiratkozni a következő helyeken lehet: Brzak György órák (Kralja Petra 10.) „Slavija” könyvkereskedés (Pasic utca) Ábrahám könyvkereskedés (Jevrejska utca). Azonkívül be lehet iratkozni a tanfolyam megnyitása alkalmával a fennírt iskolában. A 25— dinár beiratkozási díjon kívül a tanfolyam ingyenes. Az „Amika Rondo Esperantista” elnöksége.

— **Színelőadás. A Beltéri Kath. Körben március hó közepén a B.K. Kör színpadán bemutatásra kerül Eufemia von Adlersfeld Ballestrene humoros regénye után rendezett négy felvonásos vigjáték: Fuchsék tanulmányut. A rendkívül kagacantató szindarab összefüggésben áll a Penzió Csendeslak meséjével, illetőleg annak folytatásos része.**

— **A novisádi sakkverseny.** A novisádi bajnoki sakkverseny állása a következő: Kulzsinszki 5 és fél, Vidor 4 (2 függő játszma), Zsivánovics 4, (1) Markovics, dr. Ilics, Rosenberg S. 4, Gribusin 4, Bizám 3 és fél, (1) Csányi 2, (2) Trankoni 1, (1) Perakovics fél, Lipkovics fél, (1) Rosenberg Oszkár 0 (2).

Az angol-amerikai imperializmus versengése a világcipacért

Osztozkodás a világcipacra — Németország után a francia és olasz pénzügyi hatalmakat bénítják meg

Páris. Miután az angolszász tőke Németországot, egyetlen hatalmas riválisát, a világcipacra, lefegyverezte, s a londoni konferencián a Dawes-tervezet béklyóiba verte, most a kevésbé veszélyes francia és olasz pénzügyi hatalmak eliminálására került a sor. Ma már tisztán kivehető ez a világtörténelmi folyamat. A világháború, mely Németországot egyidőre megbénította, az egész világot Amerika és Anglia adóssávé tette s bármely kétségbeesetten kapálóznak is az adósok, nem kerülhetik el sorsukat. „A játék most már zsebre megy.” — ahogy Reed szenátor mondta, — helyesebben Anglia, vagy Amerika zsebére: a világcipacra ma már csak ez a két versengő hatalom maradt. A Newyorkban létrejött kompromisszumot a közös érdek: az egész világnak az angol-szász tőke karmaiba való kiszolgáltatása diktálta, de a háttérben megmaradt a riválitás. Az Angol Bank kormányzója és az amerikai tőkeek egyeztetés megosztották maguk között az egész világ uralmát.

Amerika ezt mondotta:

— Kettőn maradtunk. Minden a kezünkben lehet, ha nem dolgozunk egymás érdekei ellen! Németország béna. Egész Európának én vagyok a bankárja és a hitelezője. Konzolidáltam és konzolidálok, ezáltal évtizedekig uralom az európai politikát, ám ha elengedem a háborús kölcsönt, összes vazallusaim kibújnak a járom alól.

Anglia ezt válaszolta:

— All right! Nem lazítom meg a járomot. De rekompenciációképpen engedj át nekem Délamerika és a gyarmatok uralmát, s ne veszélyeztesd pozíciómat se Kanadában, se Ausztráliában, se Újzéländben.

Ez volt a Newyorkban megkötött paktum értelme.

A háború utáni huszonkét konferencia már ezt a politikát szolgálta, közvetett, vagy közvetlen angol-amerikai irányítással. Ezt a tendenciát árulja el a szövetségi adósságok története, mint a versaillesi szerződés „fizetési rend”-jének; egy „Dawes-tervezetté” való átalakítása.

Anglia újabb és újabb kölcsöninjekciókat ad Franciaországnak. Am 1916-ban biztosítékul Londonba viteti a Banque de France aranyát. Amerika belép a háborúba és maga is pénzügyi Franciaországot, de e kölcsönöket mind Franciaország, mind szövetségesei csak rekompenciációknak tekintik a francia erőfeszítésért, s javarészt nem is aranyból, amiket a szorult helyzetben levő Franciaországnak hadseregszállítók horribilis áron 60—70 százalékos nyereséggel számítanak fel. A szövetségeseik megnyerik a háborút. Franciaország 600 millió fonttal tartozik Angliának, s négy milliárd dollárral az Egyesült Államoknak.

Olaszország is hasonló helyzetben van. Am senki nem beszél e tartozásokról, hisz mindent Németország fizet meg: a versaillesi szerződés szerint 132 milliárd aranymárkát. Németország csődbe jut és nem tud eleget tenni kötelezettségeinek. A szövetségi adósságokról a franciák még mindig nem beszélnek. „Ezt Németországnak kell megfizetnie, s ha nem, lehetetlen, hogy a szövetségeseik kéri- merjék tőlünk.” Valóban, 1920-ban úgy látszik, hogy a szövetségeseik hajlandók az adósságokat elengedni. Jön a Ruhr-megszállás.

Ekkor ismeri fel Anglia, hogy a kölcsönügy fenntartásával állandó nyomást gyakorolhat Franciaországra, s Amerika is fenntartja követeléseit, hogy Európára gyakorolt befolyását biztosítsa. És nemsokára olyan lépés történik, ami végleg eldönti a szövetségi adósságok sorsát: Balfour, hogy a livre sterling-et megvédi a dollár támadásaival szemben, Newyorkban Franciaország és Olaszország megkérdezése nélkül rendezi az Anglia amerikai tartozását s megkezdi a törlesztést.

Az adósságok megsemmisítéséről szó sem lehet többé. Jön a londoni konferencia. Herriot elfogadja a Dawes-javaslatot, melynek alapján 132 milliárd aranymárka helyett 40 milliárdot fizet Németország, ugyanakkor azonban nem rendezik a szövetségi adósságok kérdését, holott most már nyilvánvaló, hogy Franciaország a jövőtél rászó részéből kénytelen a háborús adósságokat is törleszteni. Ez kétségtelenül a Herriot-kormány végzetes mulasztása volt, amit ellenfelei, különösen Poincaré szemére is hányanak.

Mert amit a franciák nem akartak elhinni, bekövetkezett. Miután Franciaországot Londonban lemondatták követelése háromnegyed részéről, s kikényszerítették a Ruhrvidék kiürítését, Amerika és Anglia elérkezettnek látták az időt, hogy Franciaországot és Olaszországot is, mint pénzügyi hatalmakat eliminálják a küzdőtérrel és erőlyes hangon követelni kezdték az adósságokat.

Alkalmunk volt már ismertetni a fejleményeket. A franciák kétségbeesett ellenvetéseit, az angolok és amerikaiak kedvező feltételeit, melyek több generációra az angol-szász tőke rabszolgájává teszik Franciaországot és Olaszországot. A szövetségi kölcsön ügyének mai állásáról, a viharos és elkeseredett polemikáról, melyben az ó és újvilág mentalitása áll egymással szemközt következő cikkünkben adunk számot.

ban tartott két óra hosszat. Három óra felé valóságos záporosodó zúdult a városra, villámlástól és mennydörgéstől kísérve. Reggel felé azonban eltűnt az utolsó felhőoszlop is.

— **A büntetőperrendtartás fordítása.** Dr. Joczics Milorád főügyész közli „Büntetőperrendtartás fordítása” című művének t. előfizetőivel, hogy a művet nyomdába adta és e hó végén elhagyja a sajtót.

Alkalmi vétel csak februárban.

Mielőtt a Bécsi Messen beszerezném újdonságaimat, a raktáron levő árut 10% lezártított áron árusítom. **F. DIETRICH** Novisad, Kralja Petra u. 20.

— **Csak két ruhából állhat a török menyasszony kelengyéje.** A Quotidian konstantinápolyi tudósítója beszámol a lapjának arról a török rendeltesvezetről, amelyet a belügyminiszter felhívására a takarékosági bizottság dolgozott ki a tulhajtott luxus ellen. A rendelet különösen aprólékosan foglalkozik az esküvői és keresztelőkünnepekkel, amelyekkel nagyon szigorúan bánik el. A tervezet szerint a jegyesek nem adhatnak egymásnak más ajándékot, mint egy jegygyűrűt, amelynek értéke nem haladhatja meg a husz török fontot. Minden más nászajándék szigorúan tilos. A menyasszony kelengyéjében a legszükségesebb fehéreneműkön kívül legfeljebb két öltözék ruha lehet. Butor: két szobára való, teljesen egyszerű fából készített. Az esküvői lakoma hivatalosan eltörölt. A lakodalomra meghívottakat csak cukorkával és hűsítő italokkal szabad kínálni. Az esküvői menetben legfeljebb öt fogat haladhat. Gazdag virágdíszítés vagy hasonló pompa szigorúan tilos. Ugyanígy nem szabad keresztelők alkalmából bankettet, vagy más ünnepséget rendezni. Hogy ezek után a törököknek kedvük lesz házasodni vagy pláne születni, az nem éppen valószínű.

A „Hitélet” márciusi száma ma hagyta el a sajtót. Tartalma: 1. A nagybőjt szelleme. — 2. Március hónap megszentelése. — 3. Jézus szenvedő Szíve. — 4. Csend... 5. Az Ave Mária. — 6. Szűz Mária árvája. — 7. Szent József közbenjárásának ereje. 8. A husvétii gyónás tíz parancsa. — 9. Szűz Mária és a néger. — 10. Kármelhegyi Boldogasszony Skapuláré társulata. — 11. Szent Alfonz és a böjt. — 12. A megaláztatásról. 13. A szenvedés értéke. — 14. Két levél. — 15. Furcsa mese. — 16. Hírek. A kitűnően szerkesztett katolikus hitbuzgalmi lap megrendelhető Fátih Ferenc apátlébanos felelősszerkesztő Quotidian Lajos lelkésznel Mosorinban. A „Hitélet” kiadóhivatala utján megrendelhetők a Szent Ferencz Hírök kiadásában megjelent különféle imakönyvek, azonkívül Szentírás, Serafi kalauz, Kereszt-uti könyv, Tiznap- leiki magány, Táborhegy fényében, Gyermekek köszöntőkönyve, Első segélynyújtás, Oltárszentség, Szent Erzsébet, Katolikus premiekről. Tartalmas rovatok és díszes illusztrációk. A heti regénymelléklet: Lengyel István vidám pesti békereménye. A szent pillanat. A Ma Este ára 12.— Dinár.

— **A zeneegyesület konferenciája.** A novisádi zeneegyesület vasárnap délelőtti konferenciát tartott a város-háza nagytermében, amelyen elhatározták, hogy egy Novisadon felállítandó zenepalota érdekében akció kezdenek. A zeneegyesület az állam, a megye, a város és a társadalom segítségével akarja felépíteni a zenepalotát, amelyben egy nagy hangversenyterem is lenne. A zeneegyesület kéri fogja a Nemzeti Tanács 250.000 dinárt kitevő vagyonát is a zenepalota céljaira.

Küldje be előfizetését!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebélben levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

APOLLÓ — még csak ma — KEDDEN
GUILLOTINE
Ne mulassza el meglekinteni!!!

— **Halálozás.** Beck Ferenc, Beck János könyvkötő mester édesatyja vasárnap hajnalban elhunyt. Temetése tegnap délután fél öt órakor volt, nagy részvét mellett.

(—) **Hatvanhárom** jelentették be ezideig, hogy a „Fortuna” pályázati közlöny (Osijek) első és második számú részén megfelelő állást sikerült nyerniük. Ingyenes mutatószámot nem küldenek, utánvételt nem szállítanak. Egyes szám ára 10 dinár. Egy hóra 35 dinár, negyedévre 100 dinár.

— **Felhívás a gőzgépközlelőkhöz és fűtőközlelőkhöz.** Az alispánnak, a kereskedelemügyi és iparügyi miniszterium rendeletével kapcsolatban kiadott utasítása alapján a becskeréki gőzközlelőfelügyelőség, március 31-ikéig bezárólag kicseréli a fűtői és gépközlelői képesítésről szóló bizonyítványokat, amelyek nincsenek államnyelven kiállítva, új szerbnyelvű okmányokkal. Minden gőzközlelő és fűtő ennek megfelelően

köteles március 31-éig bezárólag régi bizonyítványa alapján új, államnyelven kiállított bizonyítványt beszerezni. Az érdekeltek minden kérvény nélkül egyszerűen küldjék be a becskeréki gőzközlelőfelügyelőségnek a régi bizonyítványt, melynek alapján aztán kiállítják az új, államnyelven szerkesztett okmányt.

— **Ügyvédi vizsga.** Dr. utr. jur. Klein Rezső hétfőn tette le egyhangú sikerrel az ügyvédi vizsgát a novisádi ügyvédvizsgáztató bizottság előtt. Dr. Klein Novisadon nyit ügyvédi irodát.

— **A kozákok ünnepe Novisadon.** A Novisadon élő kozákok a Nikola-jevszka templomban istentiszteletet tartottak, utána pedig Irinej püspök, Pavlicsenko és Naumenko tábornokok tartottak előadást.

— **Nyári zivatar.** Hétfőn hajnalban három órakor heves zivatar vonult át Novisad felett. Az eső már éjjelután egy órakor kezdődött, amely egyfolytá-

Sport

— A szubotici Ferrum országos birkozóversenye. A Ferrum SC birkozóversenye nagy érdeklődés mellett zajlott le. Nem kevesebb mint hatvan-hét vajdasági birkozó indult a versenyen, amely kitűnő rendezésben a hajnali órákig tartott.

A Ferrum SC országos birkozóversenyének végeredménye:

Légsúly: 1. Hoffmann (Juda Makkabi), 2. Sternberg (Szentai AC), 3. Szilágyi (Ferrum).

Pehelysúly: 1. Goldstein (SAND), 2. Milovancev (Amatör), 3. Begovics (Juda Makkabi).

Könnysúly: 1. Kohn (Juda Makkabi), 2. Szalma (SAND), 3. Damjanov (SAND).

Közép A) suly: 1. Palkovics (Ferrum), 2. Bukvics (SAND), 3. Juhász (Amatör).

Közép B) suly: 1. Grbics (Amatör), 2. Graf (Becskekeri Kadima), 3. Weisz (Omladina Senta).

Nehézsúly: 1. Haas (Amatör), 2. Mehr, 3. Krajcsevics (Amatör).

Pontverseny: Amatör 12 pont, SAND 8, Juda Makkabi 7, Ferrum 4, Kadima 2, Senta AC 2, Omladina 1 pont.

Rokken Imre, a budapesti FTC válogatott fedezet játékos kedvező anyagi feltételek mellett Olaszországban helyezkedett el. Néhány hét előtt tifuszban megbetegedett s a súlyos kór sirba vitte a magyar futballsport 22 évét élt egyik legszebb reménységét.

NAK II.—Vojvodina II. 1:3.

S. K. Kamenica-Napredak 2:1 (2:0)

SOMBOR

Sport—Kulai A. C. 4:0.

ZÁGRÁB

A nagy eső miatt egy mérkőzést se tartottak meg.

BEOGRÁD

Vasárnap kezdődtek meg a bajnokságok Beogradban, amelyeknek során a favoritok győztek.

Jugoslavia—Jedinstvo 4:0 (3:0)

B. S. K.—Jadran 1:0.

SUBOTICA

SAND—Slavia (Eszék) 1:1.

Bačka—Sport 4:0.

BUDAPEST

MTK—VAC 3:1 (0:0) — FTC—NSC 0:0. — UTE—KAC 0:0. — III. ker. TVE—Törekvés 1:0 (0:0). — Vasas—BTC 6:0 (3:0). — BEAC—Zugló 3:0 (2:1)

PRÁGA

Spárta—Szombatheiyi AK 3:0 (3:0)

BÉCS

Rapid—Amatör 3:1 (1:0) — Hakoah—Rudolfshügel 2:0 (1:0) — WAC—Simmering 4:2 (0:0).

Tőzsde

Zürich, március 2. Beograd 8'35, Newyork 520'15, London 2279—, Páris 26'725, Milano 20'972, Prága 15'425 Bécs 0'007345 Budapest 0'0072 Szófia 377'50, Bukarest 2'55, Szalóniki 8'325, Berlin 123'875, Brüsszel 26'125, Amsterdam 208'55.

Beograd, márc. 2. Páris 322'50, London 297'90, Newyork 62'60, Prága 184'90, Genf 1202'75, Milano 253'15, Amsterdam 25'10, Berlin 14'95, Szalóniki 102', Bukarest 30'25, Bécs 0'08865, Budapest 0'087225, Brüsszel 25.

Novisadi terménytőzsde

1925 március 2

(Hivatalos jegyzések)

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 465 (300 mm), szerbiai 74—75 kg-os 3—4 százalékos kötés 420 (700 mm).

Zab bácskai kötés 310 (100 mm).

Tengeri bácskai kötés 195 (300 q), bácskai március—áprilisra duplikát kassza kötés 212'50 (1600 mm), bácskai Kelebija paritás kötés 202'00 (1500 mm), bánáti március—áprilisra (Bega) kötés 215 (3000 mm), bánáti március—áprilisra duplikát kassza Senta kötés 215 (1000 mm), szerémi kötés

kötés 197'50—200 (600 mm), szerémi március 10-re kötés 200 (600 mm), szerémi április—májusra kötés 222'50 (1000 mm), szerbiai április—májusra duplikát kassza kötés 222'50 (500 q).
Buzaliszti bácskai 2. számú főzöliszti kötés 595 (100 mm).

Irányzat: változatlan.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalata

Nyílt-tér

Új csemegekereskedés Novisadon

Tisztelettel értesitem Novisad nagyérdemű közönségét, hogy az Örménytemplom épületében (Kralja Alexandra ulica 15.) megnyitottam csemege- és ételmiszerkereskedésemet, amelynek kellemes és kényelmes

ozsonnázója

a nap bármely órájában a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. A legkittünbbsébb minőségű kolbász- és füstöltárak, vaj, sajt, konzerv, gyümölcs és déli-gyümölcs a legelőnyösebb napi áron. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Kitűnő tisztelettel

Nemes Károly

E rovatban közlötökért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ minden es leány felvétetik.
Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

EGY FIU KOSZTTAL FELVÉTELIK SZÜCS IMRE CIMFESTŐ (FLATT U.) POSTANSKA UL. 14. 325—3

HIRDETÉSEK

Zongorák és Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel-és külföldi quinttízta hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete

Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eijegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó áron.

TELEFON: 488. SZÁM.

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) gráma

70×90 cm. nagyságban, vastag filis betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

KANADÁBA

és más tengerentúli államokba, ugyszintén Braziliába szóló ingyenes utazásokra pontos felvilágosítást ad:

„BIRO AMERIKA“

Kralja Petra ulica 11. sz. Novi Sad, 248—1—12

Lovački Dom mellett, Futaki-uton

egy hold föld

bérbe kiadó. A föltételek a Rom. Kath. Piébánia Hivatalban megtudhatók. 1—2

Csónak

száritott tölgyfából készült, könnyű, 4—5 személyre, egy kormány és 2 vágóvezévvél eladó. Megtekinthető a Strandon

Kovács bácsinál,

ki egyuttal bővebb felvilágosítást ad. 377—1—2

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás. Legujabb függöny, stor s fehérnemű minták

Fiatal

Bádogos-segédet,

aki a ládakészítéshez is ért, keres az

ALBA

tűkőrgyár, Kamenička ulica 15.

MEGHIVÓ.

A Fonó és Kötélverőgyár r. t. Odžacin rendes évi közgyűlését 1925. évi március hó 22-én délelőtt 10 órakor tartja meg Odžacin, a gyárépület tanácstermében, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak. Az alapszabályok 7. §-a értelmében ezen közgyűlésen szavazati jogát csak az gyakorolhatja, ki részvényét 8 nappal a közgyűlés előtt az odžaci takarékpénztárnál, vagy a gyár pénztáránál Odžacin letétbe helyezi.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1924. évi működésről.
2. A zárszámadás és mérleg előterjesztése, a tisztajóvedelem hova fordítása iránti jelentés.
3. Az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
4. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
5. Több igazgatósági tag választása.
6. Öt felügyelő-bizottsági tag választása.
7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.
8. Esetleges indítványok.

Odžaci, 1925. február hó 21-én.

Az igazgatóság.

OGLAS.

Gradski Savet raspisuje ofertualnu licitaciju za prodaju zida br. 10, 16, 18, zgrade B, V, G, D, E, Ž, Z, I, J u Mostobranu (Brukšancu.)

Oni, koji nameravaju pismene ponude dati, mogu uslove videti u gr. gradjevinskom odeljku (gr. kuća 2 kat. vrata br. 36.) svaki ponedeljak, sreda, petak od 12—14 sati.

Pozivam preduzimače, da svoje ponude do 12. marta 1925. god. 14. sati gr. Savetu predadu.

Nudioci imaju pre početka Ofertualne licitacije položiti kauciju od 10% ponudene svote u Gradsku blagajnu i priznanicu priložiti ponudi.

Iz sednice Saveta grada Novog Sada, držane 21. februara 1925.

Broj: 4536.

Jovan Lakić

adm. 1925. v. d. gradskog načelnika.

Több évi gyakorlattal rendelkező

Perfekt mérleg- képes könyvelő

német, francia, szerb, horvát levelező állást keres. Megkeresések „Őnálló” jelige alatt e lap kiadóhivatalába 375 kéretnek. 1—1

Minden méretű és minőségű

SZÖNYEGEK

gazdagon felszerelt raktára:
Hemler Péter Utódainál, Novisad.

FOJT

KALAPFESTŐ INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy)
ulica 9.